

Ne ustrašite se, samo navodil je nekoliko več, da vam je lažje. Kar pogumno!
Naloge, ki jih moraš opraviti, so obarvane s **sivo barvo**.

Ponedeljek, 30. 3. 2020

Prejšnji teden smo pisali **prošnjo**, v tem tednu pa se bomo naučili, kaj je to **zahvala**, kako jo izrekamo in napišemo.

Kadar smo za nekaj hvaležni in nam to, kar je nekdo naredil za nas, nekaj pomeni, izrečemo zahvalo. Zahvalo izrečemo **prijazno in spoštljivo**, in če je ne izrečemo, smo nevljudni.

Izrekamo jo na različne načine. (Na primer: Najlepša hvala. Iskrena hvala. Hvala lepa. Rad bi se zahvalil. Hvaležen sem za ...)

Tudi prejšnji teden ste najverjetneje prejeli zahvalo. Se morda spomnite ob kateri priložnosti?

Tako je! Ob materinskem dnevu, ko izrečete mami čestitke, ob tem prejmete zahvalo za vašo lepo gesto in želje. Kako ste se ob tem počutili?

DZ 2, str. 82, 1. in 2. naloga

- Natančno preberi vprašanja pri 1. in 2. nalogi.
- Odgovor na vprašanje pri 1. nalogi lahko zapišeš kar v DZ poleg pregovora (če DZ nimaš, v zvezek ali na list prepisi tudi pregovor in nato odgovori na vprašanje).
- Razmisli o vseh načinih zahval, ki si jih izrekel/-a. Ugotoviš podobnosti in razlike?

DZ 2, str. 82, 3. naloga

- Preberi navodilo in dopolni povedi z besedami, ki so v okvirčkih.

DZ 2, str. 83, 4. naloga

- Preberi navodilo in odgovori na vprašanja. Odgovore zapiši ob vprašanja v DZ.

Dopolni in pomni

- Pomisli, kako in na kakšen način še izrečeš zahvalo ter jih zapiši v prazen prostor.

Torek, 31. 3. 2020

Zahvalo lahko izrečemo ali zapišemo. Kadar se pisno zahvalimo sorodnikom, znancem in prijateljem, napišemo **neuradno zahvalo**. Ta je sestavljena iz petih delov:

- kraj in datum (v desnem zgornjem kotu),
- nagovor naslovnika (ob levem robu ali na sredini),
- vsebina (napišemo zahvalo in za kaj se zahvaljujemo),
- pozdrav,
- podpis sporočevalca.

Pri pozdravu in podpisu sporočevalca je pomembnih nekaj pravil.

Primer 1: *Lep pozdrav* (ni ločila)

prijateljica Neža

Primer 2: *Pošiljam ti lepe pozdrave.* (na koncu je pika)

Prijateljica Neža

The diagram shows a light blue rectangular frame representing a letter template. It is divided into five labeled sections: 'KRAJ IN DATUM PISANJA' (Location and Date of Writing) in the top right corner; 'NAGOVOR' (Addressee) in the top left corner; 'VSEBINA' (Content) in the center, within a large white rectangular box; 'POZDRAV' (Greeting) in the bottom left corner; and 'PODPIS' (Signature) in the bottom right corner.

DZ 2, str. 84–87

- Natančno preberi navodila in izpolni naloge.
- Odgovore na vprašanja pri 3. nalogi lahko zapišeš kar v DZ poleg vprašanj (če DZ nimaš, v zvezek ali na list prepiši tudi vprašanja in nanje odgovori).
- **5. nalogo za zdaj izpusti**, saj jo boš naredil/-a v prihodnjih dneh.

Dopolni in pomni

- Ponovi, iz katerih delov je sestavljena pisna zahvala in kako jo imenujemo, kadar se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem.
- Dopolni nepopolne povedi.

Se tudi ti kdaj poigraš z besedami?

Preberi naslednje zapise in odkrij besedne igre:

- Dobila je sklep in stegno.
- Krojimo lahko obleko in usodo.
- Na njivi so grablje, vile in škrti.
- Nabiramo lahko gobe in znanje.
- Oblečemo lahko žabe in krastače.
- Obrišemo si lahko pot in cesto.
- Pozdravimo lahko sošolca in bolezen.
- Prodajamo mačehe in očime.
- Točen kot med.

Z besedami se poigrava tudi naša pisateljica, pesnica in pravljíčarka **Anja Štefan**. Ali veš, da prihaja iz naših krajev? Rodila se je 2. aprila 1969 v Šempetru pri Novi Gorici, sedaj pa živi v Cerknici. Ali se morda spomniš, kdo se je prav tako rodil 2. aprila? Namig: njegov rojstni dan je mednarodni dan knjig za otroke in mladino. (*Spodaj te čaka uganka – premeči črke in odkril/-a boš njegovo ime.) Vrnimo se k Anji Štefan, o kateri se pogovarjamo in bomo tudi brali. Njena dela so redno objavljena v revijah Ciciban in Cicido. Številne pravljice so izšle v obliki slikanic. Zagotovo poznaš zbirko zgodb Melje, melje mlinček (1999), slikopisa Čez griček v gozdiček (1995) in Lešniki, lešniki (2000), zgodbo za otroke Bobek in barčica (2005) ali uganke Sto ugank (2006). Napisala je še številne druge pravljice, znana pa je tudi kot ena najpomembnejših slovenskih pripovedovalk, saj pravljice piše in pripoveduje. Anja Štefan raziskuje ljudsko slovstvo – zbira ljudske pravljice in pripovedi, ki jih nato pogosto na novo pove in zapiše.

(*Poizkusi rešiti tole:

SHIRAN STAR IN HECEN DAN'S → _____)

B, str. 50

Štiri črne mravljice je zbirka pravljíčnih sedmih kratkih zgodbic, ki bi jih lahko uvrstili med basni, saj v njih nastopajo živali, vsaka zgodba pa ima nauk. Zgodbe so uprizorili tudi v Lutkovnem gledališču.

- Preberi besedilo Anje Štefan, Medved (berilo, str. 50).
- Na list ali v zvezek odgovori na vprašanja v celih povedih:
 - Kaj so si želele mravljice in kaj so se odločile?
 - Zakaj mravljice niso vztrajale, da bi srečale medveda?
 - Kaj pomeni srečati pamet?
 - Ali meniš, da so mravljice ravnale pravilno, ker niso vztrajale v svoji odločitvi? Utemelji svoj odgovor.

Četrtek, 2. 4. 2020

Kako dobro se znajdeš s primerjavami? Preberi spodnje primerjave in še ti poizkusi najti kakšno. Zapiši jo na list ali v zvezek. (Znaš s primerjavami oblikovati zgodbo? Če želiš, se lahko preizkusiš tudi v tem.)

- Hitel je kot muha brez glave.
- Bil je visok kot gora, roke je imel dolge kot prekla.
- Čas se mu je vlekel kot kurja čreva.
- Bil je priden kot čebela in hiter kot zajec.

B, str. 51

- Preberi besedilo Anje Štefan, Dež (berilo, str. 51).
- O čem govori besedilo? **Na kratko** opiši na list ali v zvezek.
- Ali v besedilu najdeš kakšno rimo (ujemanje besed)? Izpiši jo. Če jih najdeš več, jih zapiši.
- Svojemu sošolcu/sošolki (ali prijatelju/prijateljici) napiši pismo o tem, kako ste doma zaradi koronavirusa, ali jih pogrešate, kaj delate ... Napišite mu/ji tudi zahvalo, ker je tudi tvoj prijatelj/sošolec doma in tako varuje zdravlje vseh nas. Pismo (in zahvalo) zapiši v zvezek, na list ali na računalnik. Če napišeš na računalnik, pošlji tudi meni, da pregledam tvoje delo, kako ti je šlo. Napiši najmanj 8 povedi.

Petek, 3. 4. 2020

Danes dokončaj vse tisto, kar ti do sedaj še ni uspelo narediti.

Čestitam! Uspešno si opravil/-a vse naloge za ta teden. Lep vikend ti želim.

Anja Štefan

Medved

Anja Štefan se je rodila l. 1969 v Šempetru pri Novi Gorici. Končala je študij slovenščine in angleščine ter magistrirala s področja ljudskega izročila. V slikaniški obliki so izšla njena dela *Čez griček v gozdiček* (1995), *Čmrlj in piščalka* (1998), *Melje, melje mlinček: sedem pravljic za lahko noč* (1999), *Lešniki, lešniki* (2000), *Bobek in barčica* (2005), *Iščemo hišico* (2005), *Sto ugank* (2006), *Štiri črne mravljice* (2007), *Lonček na pike* (2008). Številne njene pravljice so prevedene v tuje jezike in tudi ona prevaja pravljice iz tujih jezikov v slovenščino.

Dejavnosti pred branjem

- Odkrijte besedne igre, na katerih temeljijo spodnje povedi.
 - Dobila je sklep in stegno.
 - Krojimo lahko obleko in usodo.
 - Na njivi so grablje, vile in škrti.
 - Nabiramo lahko gobe in znanje.
 - Obležemo lahko žabe in krastače.
 - Obrišemo si lahko pot in cesto.
 - Pozdravimo lahko sošolca in bolezen.
 - Prodajamo mačehe in očime.
 - Točen kot pivo.

Štiri črne mravljice so si želele, da bi srečale medveda. Na planem niso imele sreče, pa so se odločile, da zlezejo v njegov brlog. No, zlezele so v brlog, a notri ...

»Tu je pa zelo temno,« je rekla prva.

»Tu nekdo zelo smrči,« je rekla druga.

»Nekam ostro mi diši,« je rekla tretja.

»Zrak je res pošteno gost,« je dodala četrta. In so sklenile: če se ob pravem času ustaviš in obrneš, potem je to modrost.

»Kako? Ste srečale medveda?« so jih spraševali, ko so se vračale proti domu.

»Medveda ne,« so rekle štiri črne mravljice, »srečale smo pamet.«

Stvarna pojasnila

plan – raven del (neporasel ali deloma porasel del česa, npr. gozda, jase, polja, travnika, morja)

na planem – na prostem

gost zrak – slab zrak

Anja Štefan je pisateljica, pesnica in pravljíčarka. Pravljíce torej piše in jih tudi pripoveduje. Raziskuje ljudsko slovstvo – zbira ljudske pravljíce in pripovedi, ki jih nato pogosto na novo pove in zapiše. Besedilo *Medved* je iz zbirke *Štiri črne mravljíce*.

Misel, anekdota

Kurja

"Kdaj greste pri vas po navadi zvečer spat?"

"Mi hodimo s kurami spat!"

"Ja, kakšno pa imate potem posteljino?"

Dejavnosti po branju

1. Koliko mravelj je šlo na pot? Zakaj so želele srečati medveda?
2. Kaj bi se zgodilo, če bi srečale medveda *na planem*?
3. So mravlje medvedov brlog doživele vse na enak način ali vsaka na svojega? Utemeljite.
4. Kako pa ljudje doživljamo svet okrog sebe – na enak ali na različne načine? Utemeljite.
5. Zakaj mravljíce niso vztrajale, da bi srečale medveda?
6. Zakaj so se mravljíce vrnile proti domu?
7. Kaj pomeni *srečati pamet*?
8. Ali je bilo pametno srečati pamet?
9. Ali ste vi kdaj srečali pamet? Ali je pamet srečala vas?
10. Preberite besedilo po vlogah.
11. Zgodba se sliši na prav poseben način. Kaj pripomore k njeni zvočnosti?

(Medijska) ustvarjalnica

- Preberite še zgodbo *Dež*. O čem govori? Prijatelju/prijateljici, ki ste ga/jo spoznali med poletnimi počitnicami, napišite pismo o tem, da ga/jo pogrešate. V pismo vpletite tudi vsebino zgodbe *Dež*.
- Raziščite, kaj je basen. Presodite, ali bi tudi besedili *Dež* in *Medved* lahko tako poimenovali. Utemeljite.
- Pred vami je začetek *Zgodbe primerjav*. Nadaljujte jo.
Hitel je kot muha brez glave. Bil je visok kot gora, roke je imel dolge kot prekla, čas se mu je vlekel kot kurja čreva. Bil je priden kot čebela, tekel je hitro kot zajec. Njegov prijatelj je bil ...
- Predlagajte poimenovanje za slovensko nagrado za najboljšo pravljíčarko ali pravljíčarja.

Anja Štefan

Dež

Deževalo je in štiri črne mravljíce so molčale. Po travah so tekle kaplje, one pa so ždele pod lapuhom in gledale v dež.

»Včasih se malo bojim,« je rekla prva.

»Česa?« so se začudile druge tri.

»Da vas mogoče ne izgubim ...«

»Ljubi bog! Kaj ti ne pade na pamet. Le kako bi nas lahko izgubila ...«

»Ne vem. Samo tako ... da nas ne bi slučajno kaj neslo narazen. Potem bi bil svet tako zoprno prazen. Ves mrzel in pust.«

»Kaj ti ne pride iz ust! Odkod te začarane misli?«

»Ah ... včasih so dnevi tako grdo kisli. Včasih sedim in se vsega bojim. Naenkrat še tega, da vas ne zgubim. V srčku me tišči in v glavi.«

»Vem, kako se tako reč ustavi,« je rekla druga mravlja in tisto prvo močno objela. Še tretja in četrta sta se stisnili k njej.

»Vidiš,« so rekle, »če se stisnemo, tesno tesno tesno, potem tesnoba gre. To je vse.«

Anja Štefan: Štiri črne mravljice – Medved

Štiri črne mravljice so si želele, da bi srečale medveda. Na planem niso imele sreče, pa so se odločile, da zlezejo v njegov brlog. No, zlezele so v brlog, a notri ...

»Tu je pa zelo temno,« je rekla prva.

»Tu nekdo zelo smrči,« je rekla druga.

»Nekam ostro mi diši,« je rekla tretja.

»Zrak je res pošteno gost,« je dodala četrta. In so sklenile: če se ob pravem času ustaviš in obrneš, potem je to modrost.

»Kako? Ste srečale medveda?« so jih spraševali, ko so se vračale proti domu.

»Medveda ne,« so rekle štiri črne mravljice, »srečale smo pamet.«

Anja Štefan: Štiri črne mravljice – Dež

Deževalo je in štiri črne mravljice so molčale. Po travah so tekale kaplje, one pa so ždele pod lapuhom in gledale v dež.

»Včasih se malo bojim,« je rekla prva.

»Česa?« so se začudile druge tri.

»Da vas mogoče ne izgubim ...«

»Ljubi bog! Kaj ti ne pade na pamet. Le kako bi nas lahko izgubila ...«

»Ne vem. Samo tako ... da nas ne bi slučajno kaj neslo narazen. Potem bi bil svet tako zoprno prazen. Ves mrzel in pust.«

»Kaj ti ne pride iz ust! Odkod te začarane misli?«

»Ah ... včasih so dnevi tako grdo kisli. Včasih sedim in se vsega bojim.

Naenkrat še tega, da vas ne zgubim. V srčku me tišči in v glavi.«

»Vem, kako se tako reč ustavi,« je rekla druga mravljica in tisto prvo močno objela. Še tretja in četrta sta se stisnili k njej.

»Vidiš,« so rekle, »če se stisnemo, tesno tesno tesno, potem tesnoba gre. To je vse.«

Kako izrekamo zahvalo?

Ključne besede

- izrečena zahvala
- hvala
- vljudnost

1. Pojasni ruski pregovor *Velika beseda je hvala*. Se strinjaš z njim? Pojasni.
2. Komu se največkrat zahvališ? Za kaj se zahvališ? Kako to storiš? Ali se kdaj zahvališ učitelju? Za kaj se mu zahvališ? S katerimi besedami to storiš? Ali se kdaj zahvališ sošolcu? Za kaj se mu zahvališ? S katerimi besedami to storiš? Ali se kdaj zahvališ poštarju, gasilcu, zdravniku, duhovniku, policistu? Svoj odgovor ponazori s primerom. Ali se je tudi tebi že kdo zahvalil? Pripoveduj o tem.

3. Svojo hvaležnost navadno izrekamo z besedo *hvala*. Lahko pa jo izrekamo tudi drugače. Dopolni z besedami, ki izražajo zahvalo.

- a) _____ za vašo pomoč pri delu.
- b) _____ za prekrasno cvetje.
- c) _____ za ponujeno hrano.
- č) Dragi učenci, _____ vam za lepo in prijazno sodelovanje na dnevu odprtih vrat šole.
- d) Sprejmite mojo iskreno _____.
- e) Gospa učiteljica, _____ vam za pomoč mojemu sinu.

4. Preberi, kaj je oče rekel Tjaši, potem ko je ona naredila, kar jo je prosil.

Razmisli.

- a) Je to besedilo prošnja ali zahvala?
- b) Po čem to veš?
- c) Kdo je to izrekel?
- č) Komu se zahvaljuje?

Razmisli in odgovori.

Dopolni in pomni.

Z zahvalo izrečemo komu svojo hvaležnost za kaj, kar je naredil za nas. Izrekamo jo na različne načine. Na primer:

- Hvala.
- Hvala lepa.
- Zahvaljujem se ti.
- Iskrena hvala.

– _____

– _____

Zahvalo izrečemo prijazno in spoštljivo. Če je ne izrečemo, smo nevljudni.

Kako pišemo zahvalo in kaj vse napišemo v njej?

Ključne besede
- pisna neuradna zahvala

1. Preberi besedilo.

Trebnje, 27. 12. 2001

Dragi člani recitatorskega krožka,

najprej zahvala, nato pohvala za presenetljiv nastop na odprtju razstave Lirični svet ilustracij Lucijana Rešiča.

Potem pa še drobcena želja: bodite ustvarjalni in v svoji požrtvovalnosti srečni. Kdo ve, mogoče bo kdo izmed vas nekoč postal pravi igralec, prava igralka.

Prejmite prijazne pozdrave.

Lucijan Rešič

Odgovori.

- a) Ali je besedilo iz 1. naloge zahvala ali prošnja?
- b) Po čem to prepoznaš?
- c) Kdo jo je napisal?
- č) Kje je njegov podpis?
- d) Komu jo je napisal?
- e) Po čem to veš?
- f) Kje je napisan nagovor?
- g) Za kaj se jim je zahvalil?
- h) Kje in kdaj je pisec napisal besedilo?
- i) Kje sta napisana ta podatka?
- j) Kaj je napisano na koncu besedila?

2. V skico pisma napiši imena delov besedila.

3. Preberi besedilo.

ZIMA

Zunaj belina,
veje hladen veter –
od jutranjega svita
do večerne zarje
stojim pred oknom
in po orošeni šipi
z občutki ljubezni
slikam s prsti
zadnje podobe
za Vas in vse Vaše –
za radost in srečo.

Lucijan Rešilič z družino

Mentorici recitatorskega krožka
OS Danile Kumar v zahvalo.

Trebnje, december, ob izteku 2001

Razmisli.

- Ali je to zahvala?
- Po čem to veš?
- Kdo se zahvaljuje?
- Komu se zahvaljuje?
- Za kaj se zahvaljuje?
- Kaj je posebnost tega besedila?

4. Opazuj ločila v pismu iz 1. naloge.

- Kaj stoji za nagovorom: vejica, pika, klicaj ali vprašaj?
- S katero začetnico je napisana prva beseda v vsebini?

5. Na list papirja napiši zahvalo. Izberi med naslednjima možnostma:

- zahvala knjižničarki, ker ti je med tvojo boleznijo podaljšala čas izposojene knjige,
- zahvala tvojemu učitelju ob zaključku šolskega leta.

Zahvalo lahko napišeš na računalnik in jo pošlješ učitelju, da ti bo povedal svoje mnenje o njej.

Razmisli in odgovori.

Dopolni in pomni.

Zahvalo pišemo, kadar se pisno zahvaljujemo. Pisna zahvala ima pet delov:

- kraj in _____ pisanja,
- nagovor,
- vsebino (zahvalo in za kaj se zahvaljujemo),
- _____,
- podpis.

Kadar se pisno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sošolcem ..., napišemo _____ zahvalo.